

การป้องกัน

- ดูแลร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอเพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกันโรค ด้วยการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ นอนพักผ่อนให้เพียงพอ
- ระวังการติดโรคด้วยการสวมเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับอากาศ เพื่อให้ร่างกายอบอุ่นเสมอ ไม่คลุกคลี กินหรืออนอน ร่วมกับผู้ป่วยที่เป็นไข้หวัดหรือไข้หวัดใหญ่
- ในระยะที่มีไข้หวัดใหญ่ระบาด ควรหลีกเลี่ยง การเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่คนอยู่แออัด เช่น โรงพยาบาล และไม่ควรไปเยี่ยมเยียนผู้ที่เป็นไข้หวัดใหญ่ เพื่อลดการระบาดของโรค
- ฉีดวัคซีนชั้นแพทย์มักฉีดในกลุ่มเสี่ยง (วัคซีนจะมีเฉพาะไวรัสกลุ่มเอท่านั้น) แต่วัคซีนจะไม่ได้ผลกรณีเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่

หน่วยแบบแนวและปรึกษาปัญหาสุขภาพ
โทร. 02-2011131

เอกสารอ้างอิง

สมศักดิ์ โลห์เลขา. (2547). Immunization 2004. ใน สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ และคณะ (บรรณาธิการ), กุมารเวชศาสตร์ : แนวทางการวินิจฉัยและ การรักษา (หน้า 80). กรุงเทพมหานคร : บีคอนดีเวิล์ฟอร์พรีช.
สุรเกียรติ อาชานานุภาพ. (2547). ไข้หวัดใหญ่. หมochabhan, ปีที่ 25 (ฉบับที่ 299), หน้า 41–45.
สารัญจิตต์ กานุจนาภา. ไข้หวัดใหญ่. แผ่นพับงานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี. แผ่นพับ.

ไข้หวัดใหญ่

ผู้เรียบเรียง จาริยา วิรุษราชา
งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

270 ถนนพระราม 6 แขวงกรุงธนบุรี
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2354-7308-10

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

ไข้หวัดใหญ่เป็นโรคที่ติดต่อถึงกันได้ง่าย และระบาดได้รวดเร็วในระยะเวลาอันสั้น เมื่อเกิดระบาดขึ้นในท้องที่ใด จะทำให้ประชาชนในท้องที่นั้นล้มป่วยเป็นจำนวนมาก ทำให้ขาดรายได้และล้วนเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษา ถึงแม้พ้นจากการป่วยแล้ว ก็ยังอ่อนเพลีย ทำงานไม่ได้ไปอีกหลายวัน

การติดต่อ

เชื้อโรคที่ทำให้เกิดไข้หวัดใหญ่คือ เชื้อไวรัส ซึ่งเป็นเชื้อโรคที่มีขนาดเล็กมาก มี 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มเอ กลุ่มบี และกลุ่มซี กลุ่มบี และกลุ่มซี จะทำให้เกิดโรคเฉพาะในคนเท่านั้น ส่วนกลุ่มเอสามารถทำให้เกิดโรคทั้งในคนและสัตว์ เชื้อไวรัสกลุ่มเอยังแบ่งเป็นสายพันธุ์อยู่ 9 ชนิด บางชนิดเคยระบาดในอดีต ทำให้มีผู้เสียชีวิต เช่น ระบาดที่ฮ่องกง และสเปน บางชนิดของสายพันธุ์อื่น ทำให้เกิดโรคไข้หวัดใหญ่ในสัตว์ปีก เชื้อไข้หวัดใหญ่มีปะปนอยู่ในเสมหะ น้ำมูก น้ำลายของผู้ป่วย จึงอาจติดอยู่กับภาชนะเครื่องใช้สอยที่ผู้ป่วยใช้ เช่น ผู้เชื้อหน้า แก้วน้ำ โทรศัพท์ รวมทั้งลูกบิดประตู ทำให้ติดต่อได้เมื่อใช้ร่วมกัน

ไข้หวัดใหญ่

อาการ

ผู้ที่ได้รับเชื้อประมาณ 1-3 วันจะป่วย โดยมีอาการสำคัญคือ ไข้สูง ปวดศีรษะ หน้าตาแดง ปวดเมื่อยตามตัว เป็นอาหาร ขมในคอ คลื่นไส้อาเจียน ต่อมจะมีอาการเจ็บคอ คัดจมูก ไอแห้ง ๆ แบบไข้หวัด (บางคนอาจไม่มีอาการนี้ ไข้หวัดใหญ่ จะมีอาการหวัดน้อยกว่าหวัดธรรมดา) ปวดศีรษะมากตระหง่าน หายใจลำบาก และปวดกระดูกอ่อน น้ำมูก น้ำตาไหล เจ็บคอ ไอและจาม ปวดเมื่อยตามร่างกายมาก โดยเฉพาะหลังและขา จะปวดมาก ไข้เมื่อยู่ 2-4 วัน จากนั้นอาการต่าง ๆ จะดีขึ้น แต่อาการอ่อนเพลีย อาจเป็นอยู่นาน 1-4 สัปดาห์

อาการแทรกซ้อน

อาการแทรกซ้อนที่สำคัญคือ ปอดอักเสบ ซึ่งอาจทำให้ถึงแก่กรรมได้ภาวะแทรกซ้อนจะรุนแรงมากในกลุ่มเดี่ยว เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ (ช่วงเดือนที่ 7-9) ผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน โรคพิษสุรารือรังและผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น

การปฏิบัติตัวเมื่อป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่

- พักผ่อนให้เต็มที่
- ห้ามอาบน้ำเย็น รถน้ำมนต์ หรือพ่นยาเป็นอันขาด เพราะอาจทำให้เป็นปอดอักเสบแทรกง่าย
- ดื่มน้ำมาก ๆ ประมาณชั่วโมงละ 1-2 แก้ว
- รับประทานอาหารอ่อนที่มีประโยชน์
- รับประทานยาลดไข้พาราเซตามอล ครั้งละ 1-2 เม็ด ช้าๆ ได้ทุก 4-6 ชั่วโมง
- บ้วนน้ำลาย เสนหะลงในภาชนะที่ปิดมิดชิด และทำลายด้วยการเผาหรือใส่ยาฆ่าเชื้อ
- ปิดปากและจมูกเวลาไอหรือจาม
- ควรแยกลิ้งของเครื่องใช้และที่นอนจากผู้อื่น

อาการที่ควรพบแพทย์

- มีอาการเหล่านี้ เช่น เจ็บหน้าอก ปวดท้อง อาเจียน มีจุดเลือดตามตัว ตัวตาเหลือง เจ็บคอมาก ไอมาก มีเสมหะสีเขียว ๆ เหลือง ๆ
- มีไข้นานเกิน 7 วัน
- ดูแลตนเองแล้วอาการไม่ทุเลา
- วิตกกังวลไม่มั่นใจในการดูแลตนเอง

